

ЕМОЦІЙНІ АСПЕКТИ
ПСИХОЛІНГВІСТИЧНИХ АСОЦІАЦІЙ
У СТУДЕНТІВ-ФАРМАЦЕВТІВ

Ірина Постолова, Наталія Томарева (Харків)

Важливим моментом у навчальному процесі є наявність зворотного зв'язку, що дає змогу прогнозувати успішність вивчення тої чи іншої дисципліни. Саме тому при проведенні у 2015-2016 навчальному році вільного асоціативного експерименту щодо слова-стимулу «латина» серед студентів Національного фармацевтичного університету (м. Харків) нами було окремо виділено та проаналізовано отримані асоціації з певним емоційним забарвленням. У дослідженні взяли участь 264 респонденти: 224 жінки (85%) та 40 (15%) чоловіків віком 17-18 років. Було отримано 1025 реакцій (803 слова та 222 словосполучення). При цьому 1002 асоціації були записані українською та російською мовами, а 23 власне латиною. Нами було виділено 324 асоціації, з емоційним ставленням до слова-стимулу. Ця група складає близько 32% від загальної кількості асоціацій. До позитивно забарвлених можна віднести 104 асоціації, до негативно забарвлених відповідно – 220. Цей розподіл дає певне підґрунтя для майбутніх висновків щодо навчального процесу. Абсолютним лідером є слова та словосполучення, що пов'язані зі складностями вивчення латинської мови (у дужках подана кількість згадувань асоціацій): *складно* (24), *тяжело* (12), *сложность/и* (11), *труд* (5) та інш. – загалом 72 асоціації (22%). На другому місці група відповідей, що виражає цікавість до нового предмету: *интересно* (17), *новые слова* (7), *интерес* (5), *познание* (3), *новый язык* (2), *цікаве* (2) та інш. – 58 асоціацій (18%). Разом з тим, ми бачимо яскраву реакцію на велику кількість нового матеріалу: *много слов* (14), *много учить* (10), *много* (7) та інш. – загалом 46 асоціацій (14%). Студенти усвідомлюють важливість своєї роботи над незнайомою мовою, про що свідчить група реакцій зі словами «*нужно*», «*потрібно*», «*важливо*» тощо (13 асоціацій). Є відповіді, що вказують на позитивні враження від навчального процесу (наприклад, *любимый предмет* (2), *хороший преподаватель* (2), *веселье*, *надежда*, *радость*, *смех* та інш. – усього 19 асоціацій). Тривожним симптомом має бути наявність відповідей з крайніми проявами негативного стану (*страх* (6), *ужас* (6), *боль* (4), *стресс* (4), *нервы* (2), *паника* (2), *печаль* (2), *кошмар*, *отчаяние*, *смерть* та інш. – 42 асоціації).

Узагальнюючи вищезазначене, можемо структурувати наше асоціативне поле таким

EMOTIONAL ASPECTS
OF PSYCHOLINGUISTIC ASSOCIATIONS
OF PHARMACY STUDENTS

Iryna Postolova & Nataliia Tomarieva (Kharkiv)

Rather important moment in study process is presence of feedback: it gives possibility to forecast how successful will be the studying of any discipline. That is why during the time of free associative experiment with the word-stimulus «Latin» in 2015-2016 academic year among the students of National University of Pharmacy (Kharkiv, Ukraine) we paid special attention to the received associations with emotional colouring. 264 examinees took part in the research. The character of sample: women – 224 (85%), men – 40 (15%), examinees' age – 17-18 years (100%). Examinees have given out 1025 reactions (803 words and 222 word-combinations). Thus, 1002 associations were in Russian and Ukrainian languages, and 23 ones were in Latin. 324 associations were defined which in any way reflect emotional attitude towards the word-stimulus. This group makes approximately 32% from the whole amount of the associations. 104 associations make positively coloured ones and 220 of them make negatively coloured ones. This division gives some soil for future conclusions about study process. The absolute leaders are words and word combinations connected with difficulties of studying of Latin language (in brackets is quantity of mentioned associations): *difficult adv.* (24), *hard adv.* (12), *difficulty/ies* (11), *labour* (5) etc. – in total 72 associations (22%). At the second position is amount of answers, showing interest towards the new subject: *interesting adv.* (17), *new words* (7), *interest* (5), *cognition* (3), *new language* (2), *interesting adj.* (in Ukrainian «*tsikave*») (2) etc. – 58 associations (18%). The same time we see strong reaction for the great amount of new material: *a lot of words* (14), *to study a lot* (10), *a lot of* (7) etc. – in total 46 associations (14%). The students understand the importance of their work with an unfamiliar language. It is proved with the presence of such reactions as *needed*, *necessary*, *important* etc. (13 associations). There are some responses that point out to the positive impressions of study process (e.g. *favourite subject* (2), *good teacher* (2), *jolliness*, *hope*, *joy*, *laugh n.* etc. – in total 19 associations). But not all responses are positive. Also there are such striking responses which show extreme demonstrations of negative state: *fear* (6), *horror* (6), *pain* (4), *shock* (4), *nerves* (2), *panic* (2), *sorrow* (2), *nightmare*, *despair*, *death* etc. – 42 associations). Such a worrying symptom should be analyzed in planning further work with students.

To sum up the abovementioned, the associative field can be structured in such a way: **nucleus**

чином: **ядро** (асоціації, згадані 10 разів та більше) – *сложно* (24), *интересно* (17), *много слов* (14), *тяжело* (12), *сложность/и* (11), *много учитъ* (10); **тіло** (асоціації, згадані 5 разів та більше) – *много* (7), *новые слова* (7), *страх* (6), *ужас* (6), *интерес* (5), *непонятно* (5), *труд* (5) та **периферія** (асоціації, згадані більше одного разу) – *боль* (4), *стресс* (4), *трудно* (4), *познание* (3), *сложный* (3), *трудность* (3), *давление* (2), *зубритъ* (2), *любимый предмет* (2), *не понимаю* (2), *нервы* (2), *новый язык* (2), *паника* (2), *печаль* (2), *познавательно* (2), *развитие* (2), *сложный предмет* (2), *сложный язык* (2), *хороший преподаватель* (2), *цікаве* (2).

(associations which are mentioned 10 times and more) – *difficult adv.* (24), *interesting adv.* (17), *a lot of words* (14), *hard adv.* (12), *difficulty/ies* (11), *to study a lot* (10); **body** (associations which are mentioned 5 times and more) – *a lot of* (7), *new words* (7), *fear* (6), *horror* (6), *interest* (5), *not understandable* (5), *labour* (5) and **periphery** (associations which are mentioned more than once) – *pain* (4), *shock* (4), *complicated* (4), *cognition* (3), *difficult adj.* (3), *hardship* (3), *great volume* (2), *to cram* (2), *favourite subject* (2), *tension* (2), *I do not understand* (2), *nerves* (2), *new knowledge* (2), *new language* (2), *panic* (2), *sorrow* (2), *cognitively* (2), *development* (2), *difficult subject* (2), *difficult language* (2), *good teacher* (2), *interesting adj. (in Ukrainian «tsikave»)* (2).